

РОЗРОБКА КАМПУСНОЇ МЕРЕЖІ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

ст.гр. ЗК-14
Маценко Н.В.

науковий керівник
к.т.н., ст.вк. Трояновська Т.І.

ТЕОРЕТИЧНЕ ПІДГРУНТЯ РОБОТИ

теоретичні засади та цілі дослідження

Актуальність

Ethernet – це найпоширеніша на сьогоднішній день технологія побудови локальних мереж, яка дозволяє створити надійне та високошвидкісне з'єднання комп'ютерів. Технології Ethernet – це ціле сімейство технологій, що включає різні фірмові і стандартні варіанти, з яких найбільш відомими є 10-мегабітні варіанти стандарту IEEE 802.3, а також високошвидкісні технології Fast Ethernet та Gigabit Ethernet.

Мета

Аналіз, проектування та розробка кампусної мережі навчального закладу на основі трирівневої ієрархічної моделі з використанням технології Ethernet.

Призначення розробки

розробити діючу модель мережі в середовищі Cisco Packet Tracer.

Вимоги до програмного засобу

- обмін даними між всіма її користувачами;
- спільний доступ до файлів та програм;
- спільного доступу до мережевих пристроїв;
- обмеження розповсюдження широкомовного трафіку.

Вимоги до надійності

Мережа повинна працювати безперебійно, забезпечувати достатній об'єм трафіку при максимальному завантаженні.

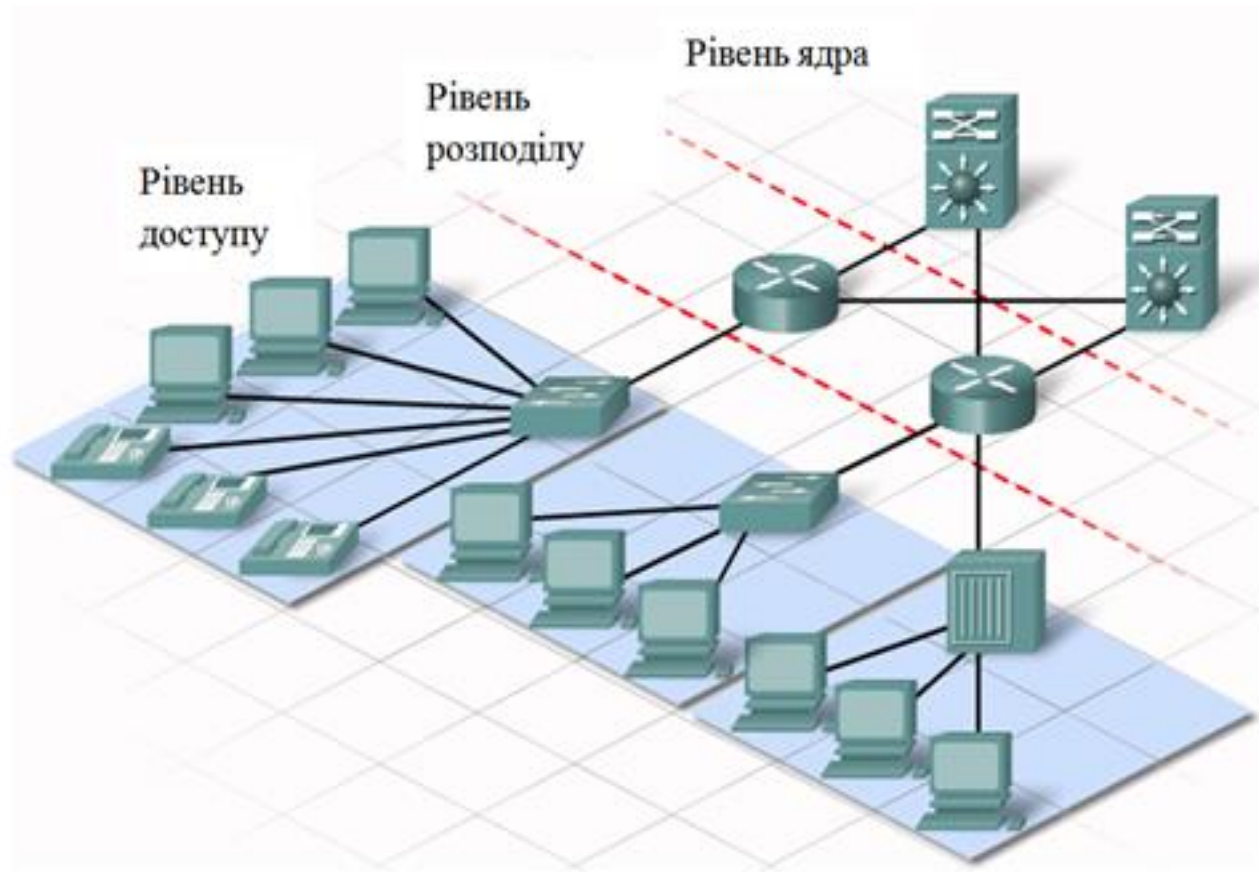
Вимоги ергономічні та до обладнання мережі

- в кімнатах студентів повинні бути розташовані некеровані комутатори (5-ти чи 8-ми портів, залежно від розміру кімнат);

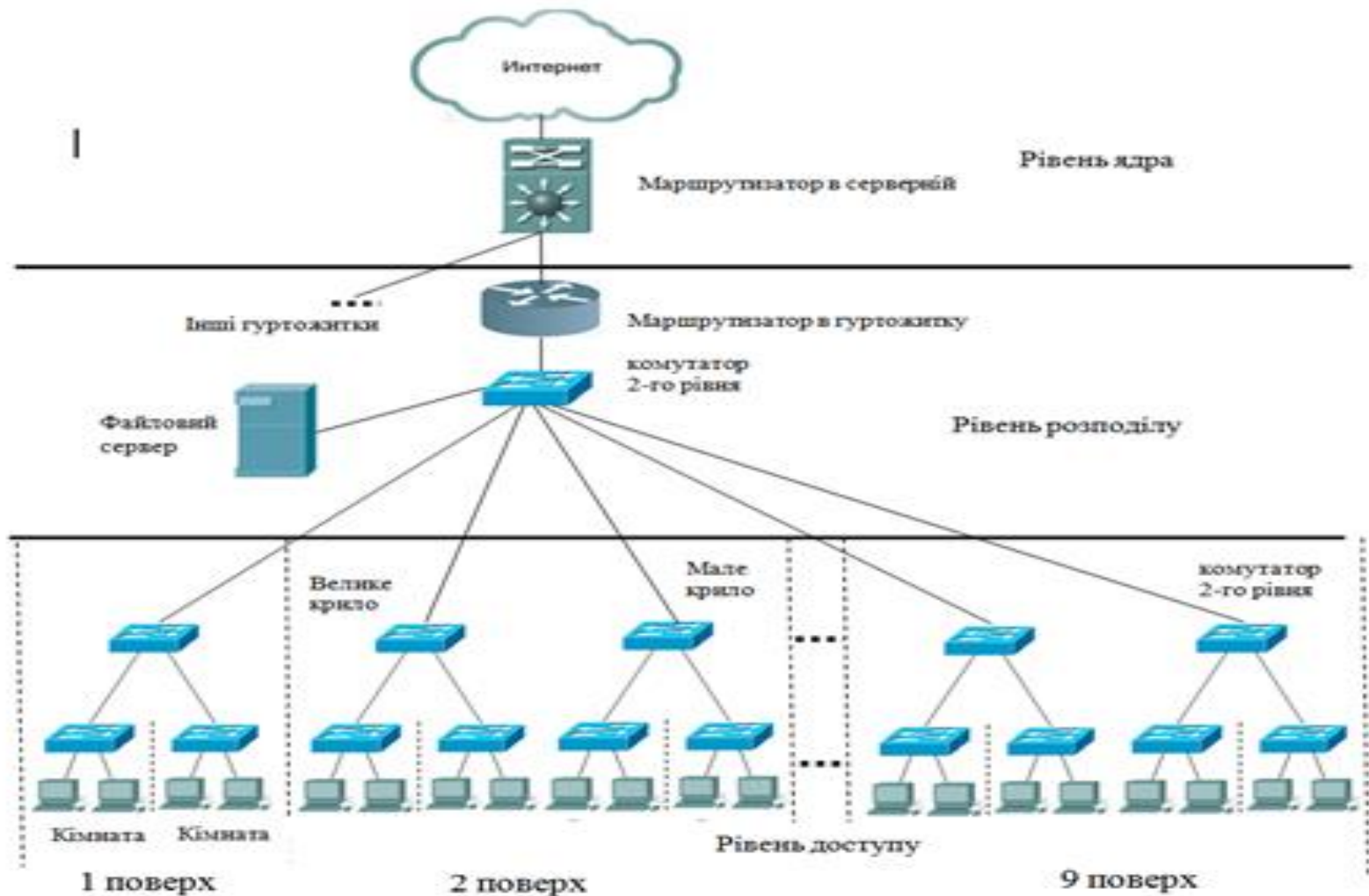
Вимоги до обладнання мережі

- комутатори на поверхах повинні забезпечувати передачу повного об'єму даних між поверхами, вони повинні мати не менше 12 портів;
- комутатори рівня розподілу повинні мати мінімум 18 Gigabit Ethernet портів;
- маршрутизатор в гуртожитках повинен підтримувати такі технології: VLAN, DHCP, NAT та мати порти Gigabit Ethernet;
- маршрутизатор в серверній повинен мати достатню кількість портів LAN та WAN.

Трирівнева ієрархічна модель

Ієрархічна модель кампусної мережі навчального закладу

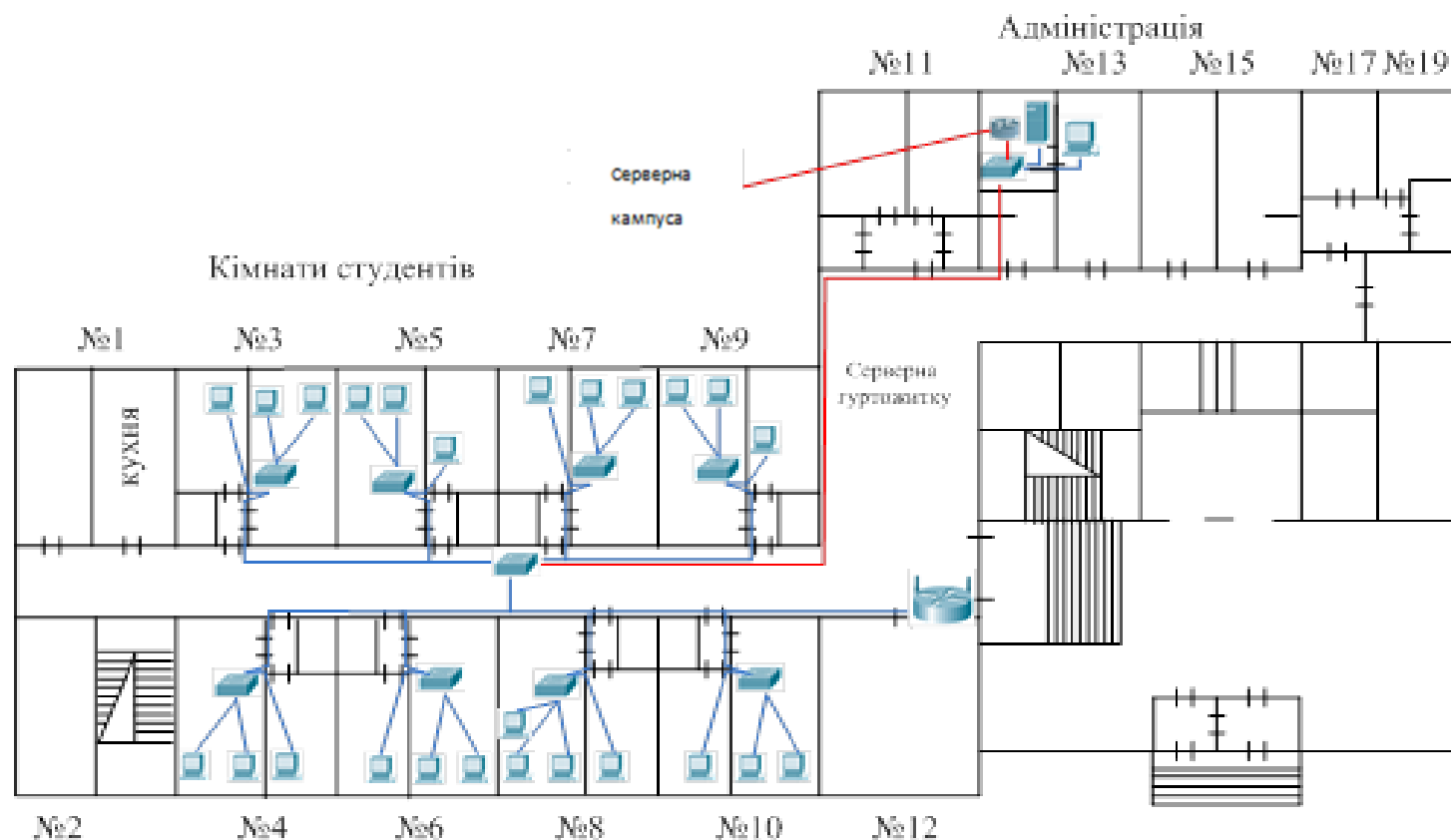

РОЗРОБКА КАМПУСНОЇ МЕРЕЖІ НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

Фізична структура мережі першого поверху навчального закладу гуртожитків № 4,5

Вертикальна структура мереж гуртожитків №3,4,5 кампусної мережі навчального закладу

Для малого крила схеми гуртожитків ідентичні, а для великого крила гуртожитка №3 відсутні підмережі на перших трьох поверхах.

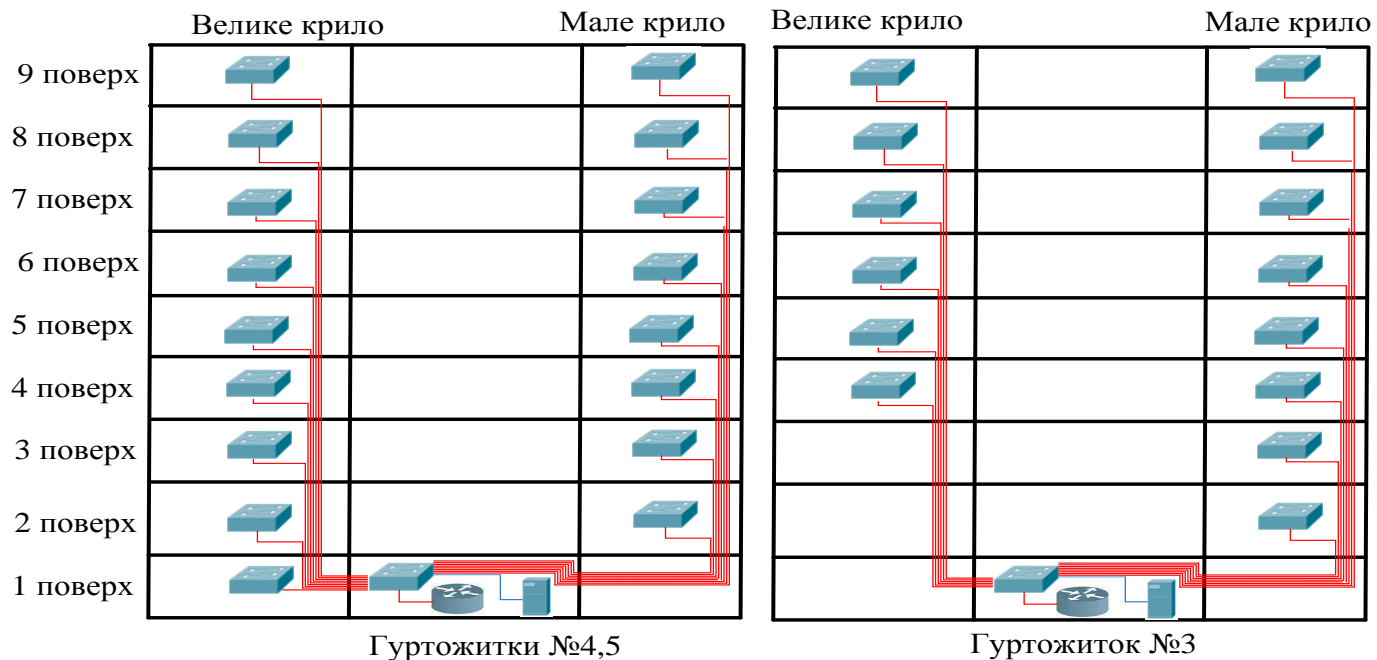
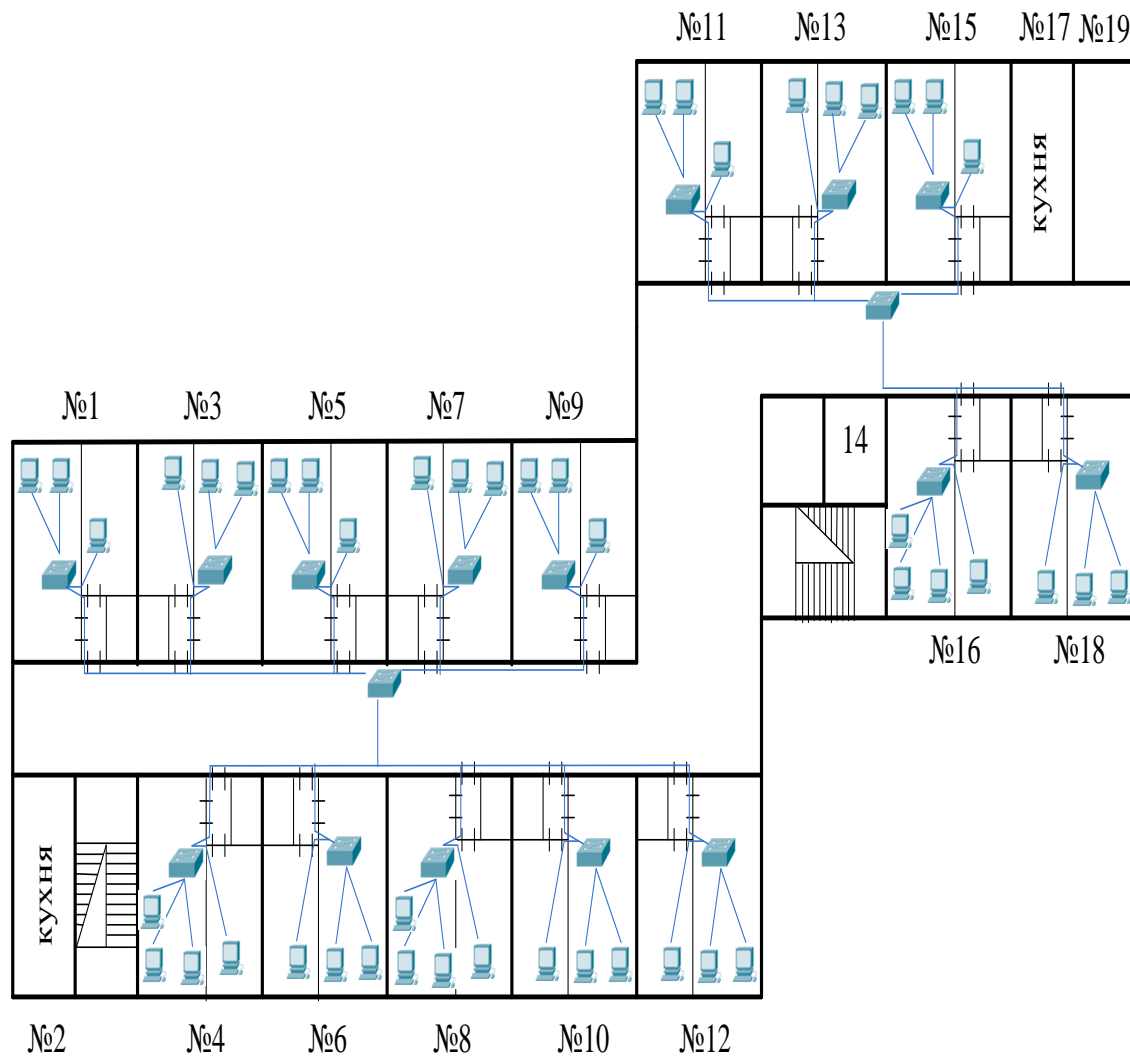
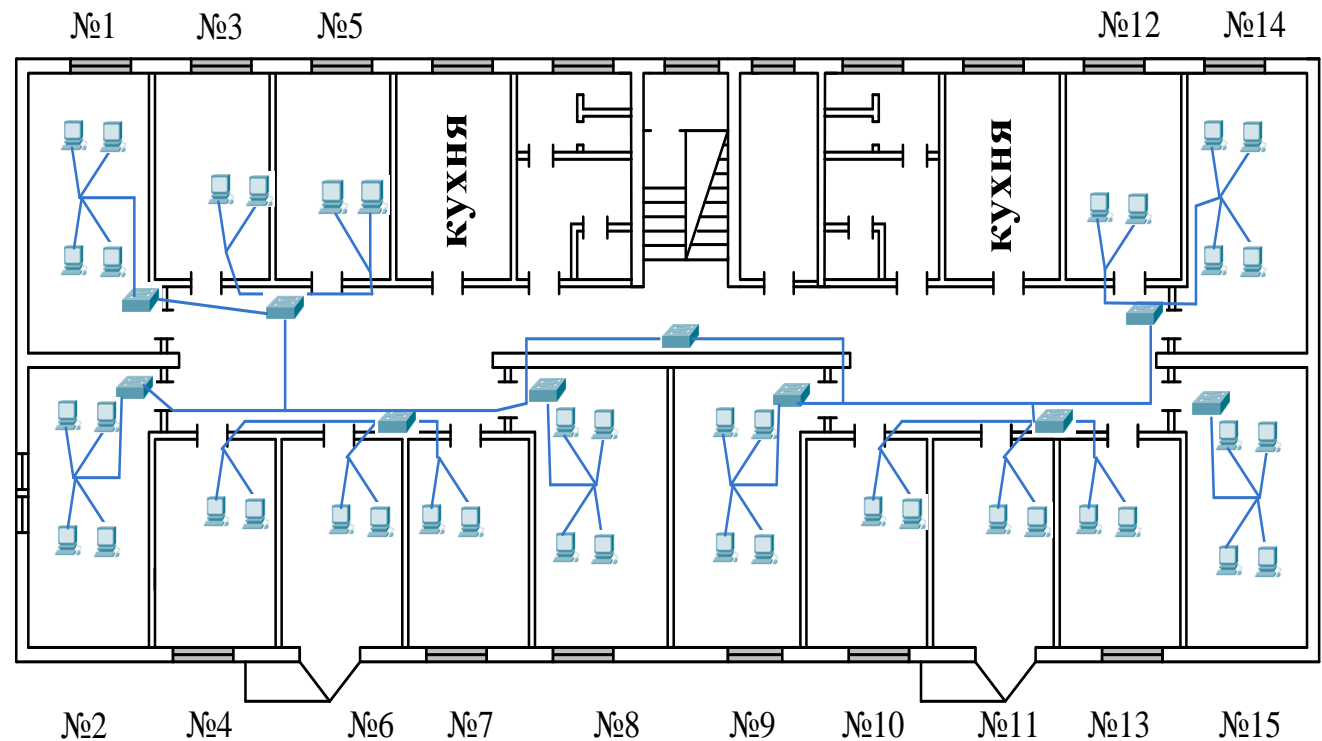

Схема для інших
поверхів
кампусу
гуртожитку(від 2-
го до 9-го
поверхів для
гуртожитків №4,5
та від 4-го до 9-го
для
гуртожитку№3) є
ідентичною, вона
показана на
рисунок

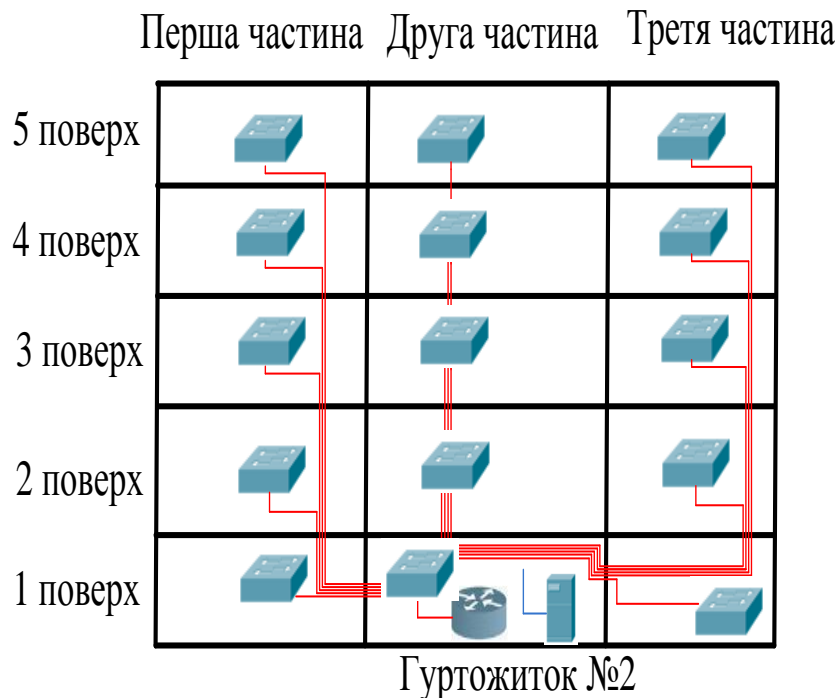

Структура мережі кампусу для 2-го – 5-го поверхів гуртожитку№2

Кожен поверх гуртожитку(починаючи з 2-го) складається з трьох ідентичних частин, тому розглянемо структуру мережі тільки для окремої частини.

Вертикальна структура кампусної мережі навчального закладу для гуртожитку №2

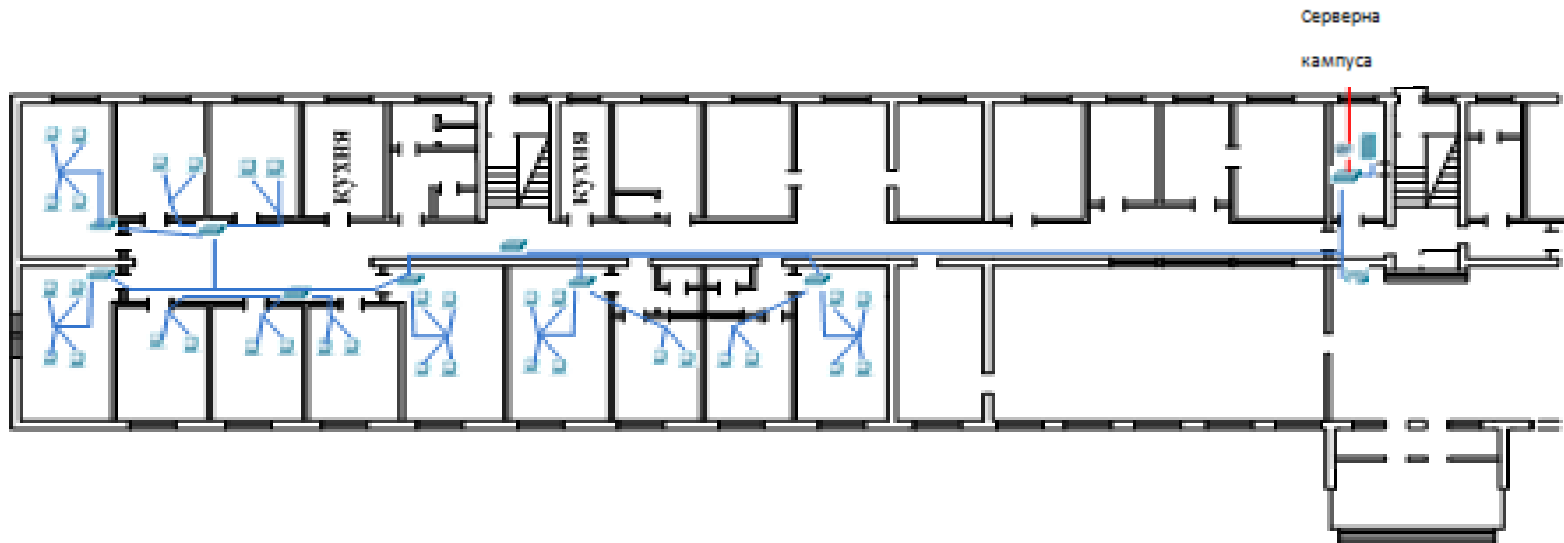

Вертикальна схема кампусної мережі навчального закладу №2 також буде відрізнитись від вертикальних мереж кампусного навчального закладу №3,4,5. Вона складається з трьох ідентичних кабельних систем, розташованих паралельно одна до одної. Її зображення наведено на рисунку

СЕРВЕРНУ ВАРТО РОЗТАШУВАТИ НА ПЕРШОМУ ПОВЕРСІ

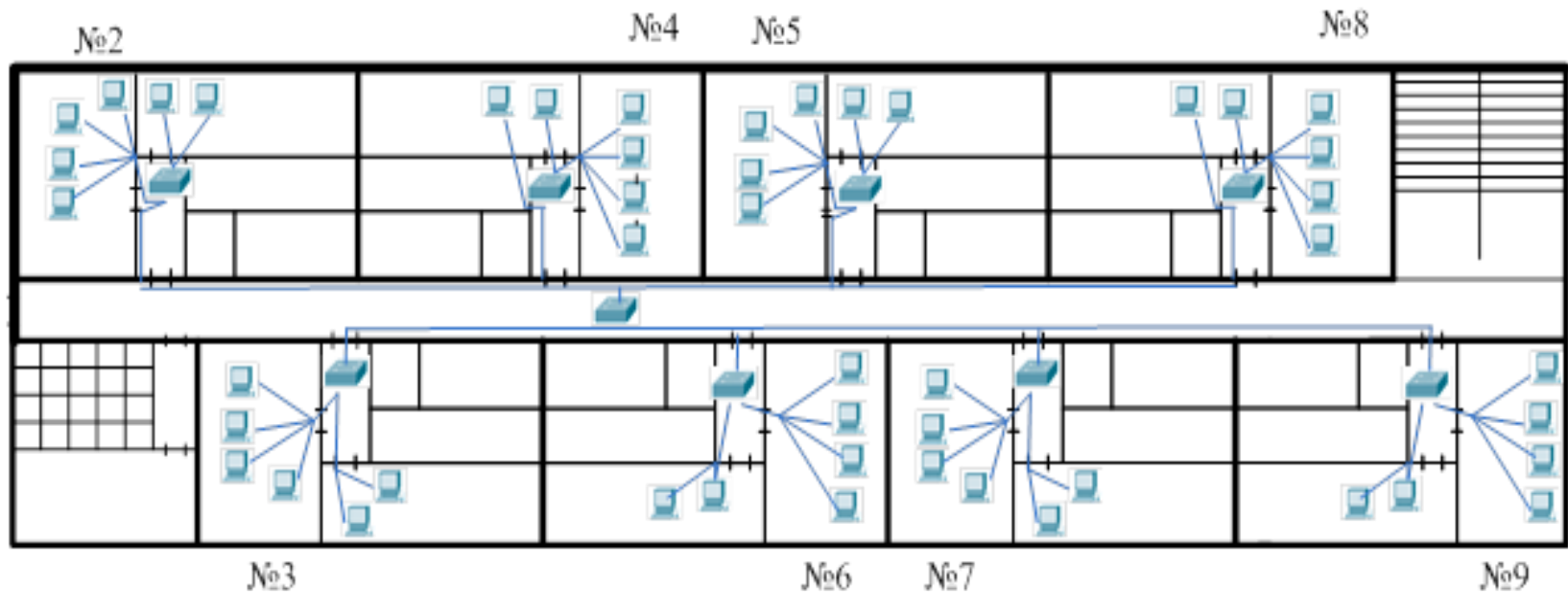
Структура кампусної мережі навчального
закладу для 1-го поверху гуртожитку№2

Структура кампусної мережі для 2-го – 5-го поверхів гуртожитку№6

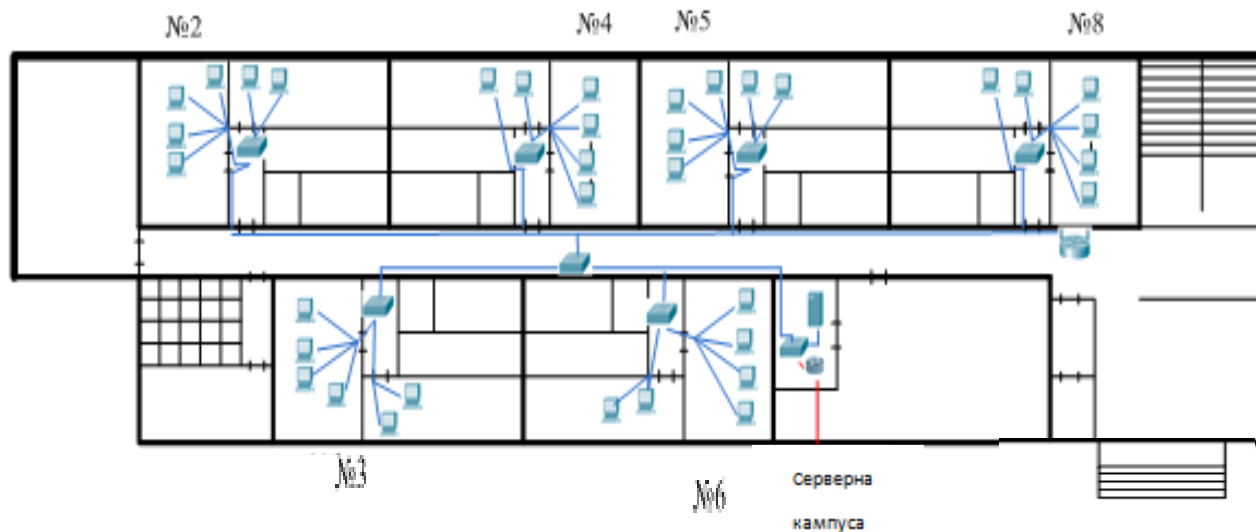
- В гуртожитку№6 може проживати менше п'яти сотень студентів, особливості будови гуртожитку дозволяють не розбивати мережу на підмережі, кожна з підмереж поверху і так буде доволі малою (по 8 кімнат).

СТРУКТУРА МЕРЕЖІ ДЛЯ 1-ГО ПОВЕРХУ ГУРТОЖИТКУ№6

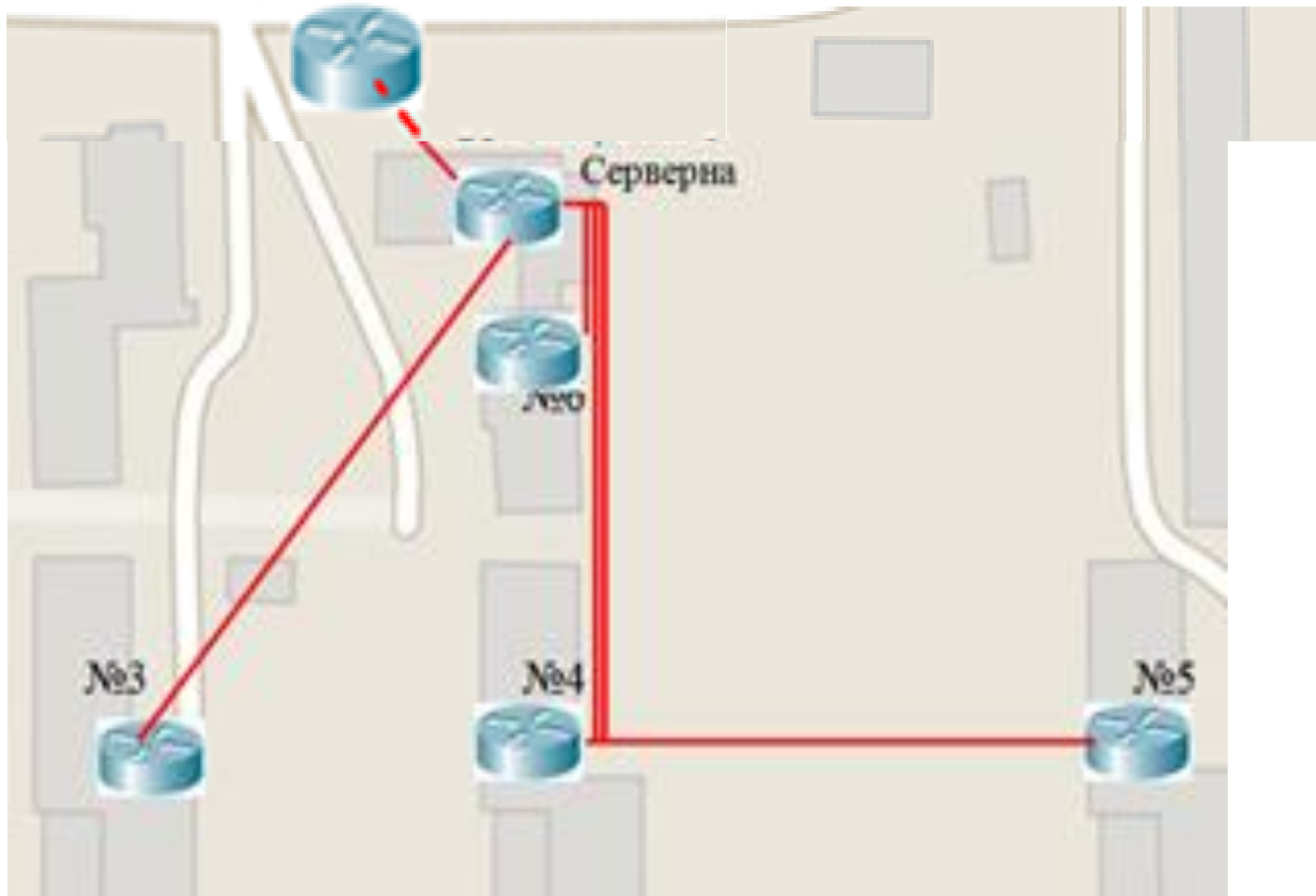
Серверну розташуємо на першому поверсі
гуртожитку№6

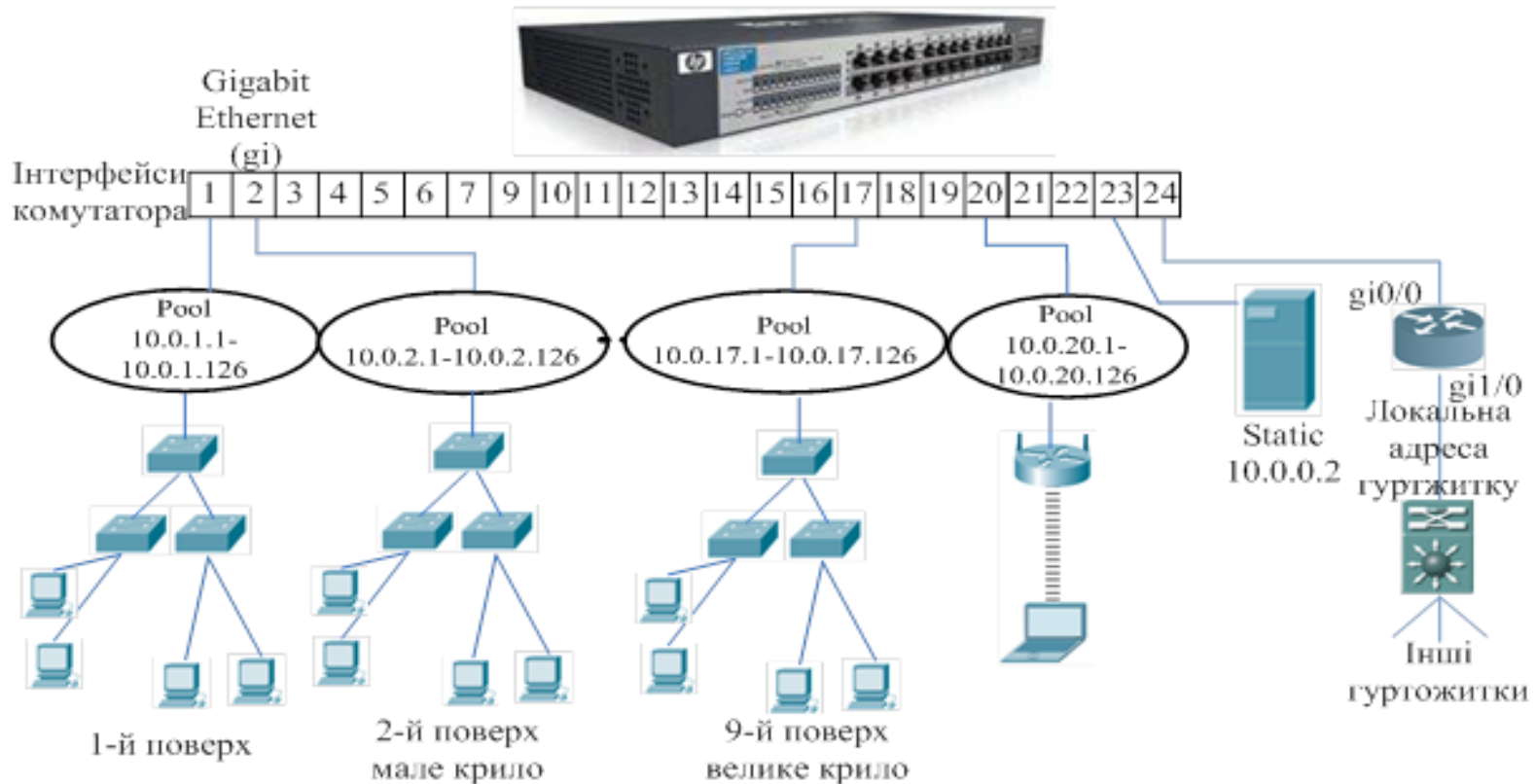
БУДУВАННЯ МЕРЕЖІ КАМПУСУ

Структура мережі кампусу

Логічна схема мережі кампусного навчального закладу

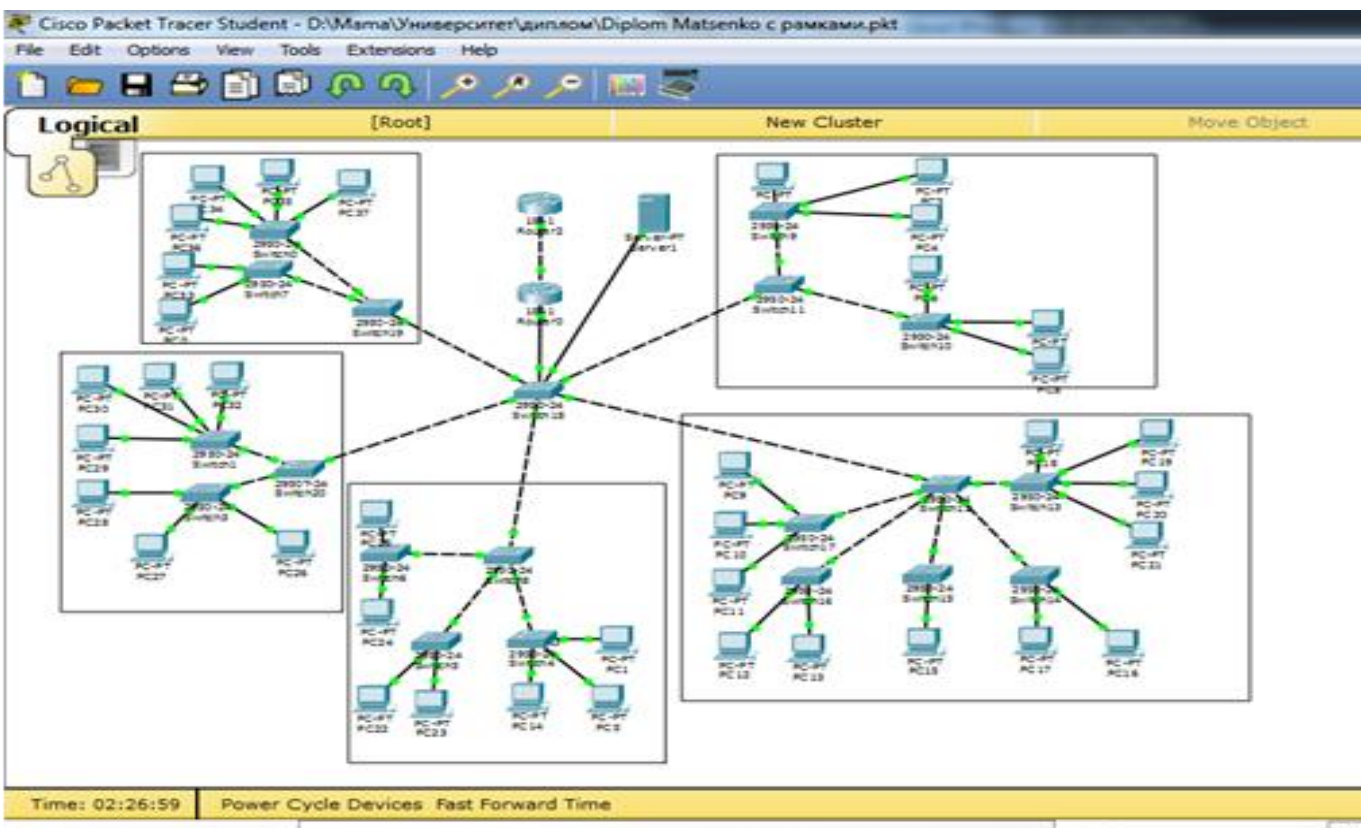

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

на основі Cisco Packet Tracer

Деревоподібна топологія кампусної мережі навчального закладу розроблена у Cisco Packet Tracer

Під час виконання дипломної роботи було обрано розбиття кампусної мережі навчального закладу на VLAN на базі портів.

Далі наведено код з командного рядка IOS, створення VLAN:

- Switch> enable
//перехід в привілейований режим
- Switch> config t
//ручне налаштування з терміналу
- Switch(config)#vlan 2
//створюємо нову VLAN
- Switch(config-vlan)#name VLAN21
//задаємо ім'я VLAN
- Switch(config-vlan)#exit
- Switch(config)#vlan 3
- Switch(config-vlan)#name VLAN22
- Switch(config-vlan)#exit
- ...
- Switch(config)#vlan 17
- Switch(config-vlan)#name VLAN92
- Switch(config-vlan)#exit
- Switch(config)#vlan 24
- Switch(config-vlan)#name VLAN_SERVER
- Switch(config-vlan)#exit

Налаштовання комутатора

Port	Link	IP Address	IPv6 Address	MAC Address
GigabitEthernet0/0	Up	<not set>	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.1	Up	10.0.1.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.2	Up	10.0.2.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.3	Up	10.0.3.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.4	Up	10.0.4.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.5	Up	10.0.5.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.6	Up	10.0.6.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.7	Up	10.0.7.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.8	Up	10.0.8.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.9	Up	10.0.9.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.10	Up	10.0.10.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.11	Up	10.0.11.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.12	Up	10.0.12.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.13	Up	10.0.13.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.14	Up	10.0.14.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.15	Up	10.0.15.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.16	Up	10.0.16.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.17	Up	10.0.17.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.20	Up	10.0.20.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet0/0.24	Up	10.0.24.1/24	<not set>	0040.0897.B561
GigabitEthernet1/0	Up	192.168.5.1/24	<not set>	0030.F230.89CD

Hostname: Souter

Physical Location: Interscity, Name City, Corporate Office

Команди на маршрутизаторі в командному рядку IOS

Щоб віртуальні мережі обмінювались даними між собою потрібно налаштувати маршрутизатор: поділити інтерфейс маршрутизатора на логічні підінтерфейси кожен з яких буде відповідати за окрему VLAN, а також налаштувати технологію NAT

- Router>enable
//перехід в привілейований режим
- Router#config t
//ручне налаштування з терміналу
- Router(config)#int FastEthernet0/0
//режим налаштування інтерфейса
- Router(config-if)#no shutdown
//вмикаємо інтерфейс
- Router(config-if)# ip address 10.0.0.1 255.255.255.0
//встановлюємо IP-адрес
- Router(config-if)# ip nat inside
//встановлюємо як внутр. інтерфейс nat
- Router(config-if)#int GigabitEthernet0/0.1
//створюємо логічний підінтерфейс
- Router(config-subif)#encapsulation dot1q 1
//створюємо VLAN
- Router(config-subif)#ip address 10.0.1.1 255.255.255.0
//встановлюємо IP-адрес і маску VLAN
- Router(config-if)# ip nat inside
- ...
- Router(config-subif)#int FastEthernet 0/0.5
- Router(config-subif)#encapsulation dot1q 5
- Router(config-subif)#ip address 10.0.5.1 255.255.255.0
- Router(config-if)# ip nat inside
- Router(config-subif)#exit
-

Приклад роботи сервісу NAT

PDU Information at Device: Router5

Inbound PDU Details

PDU Formats

Ethernet II

0	4	8	14	19	Byte
PREAMBLE: 101010...1011		DEST MAC: 0040.0B97.8551		SRC MAC: 0009.7C23.813B	
TYPE: 0x800	DATA (VARIABLE LENGTH)			FCS: 0x0	

IP

0	4	8	16	19	31	Bits
4	IHL	DSCP: 0x0	TL: 28			
ID: 0x12		0x0	0x0			
TTL: 255	PRO: 0x1	CHKSUM				
SRC IP: 10.0.1.6						
DST IP: 192.168.5.3						
OPT: 0x0			0x0			
DATA (VARIABLE LENGTH)						

ICMP

0	8	16	31	Bits
TYPE: 0x8	CODE: 0x0	CHECKSUM		
ID: 0x2e		SEQ NUMBER: 45		

PDU Information at Device: Router5

Inbound PDU Details

Outbound PDU Details

PDU Formats

Ethernet II

0	4	8	14	19	Byte
PREAMBLE: 101010...1011		DEST MAC: 00E0.A374.E8ED		SRC MAC: 0030.F230.89CD	
TYPE: 0x800	DATA (VARIABLE LENGTH)			FCS: 0x0	

IP

0	4	8	16	19	31	Bits
4	IHL	DSCP: 0x0	TL: 28			
ID: 0x12		0x0	0x0			
TTL: 254	PRO: 0x1	CHKSUM				
SRC IP: 192.168.5.1						
DST IP: 192.168.5.2						
OPT: 0x0			0x0			
DATA (VARIABLE LENGTH)						

ICMP

0	8	16	31	Bits
TYPE: 0x8	CODE: 0x0	CHECKSUM		
ID: 0x2e		SEQ NUMBER: 45		

Створення та налаштування списку доступу

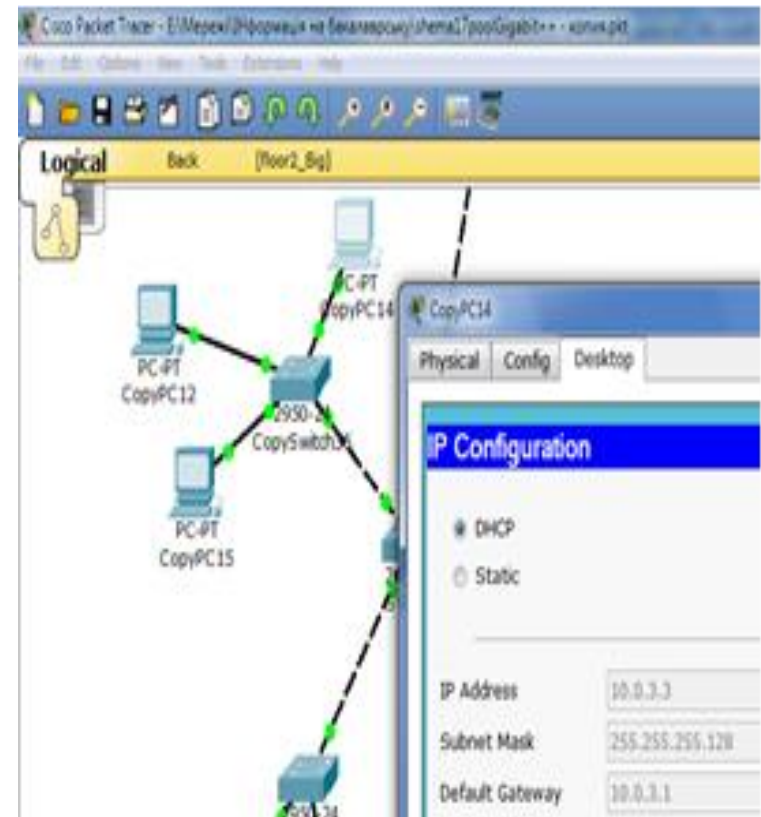
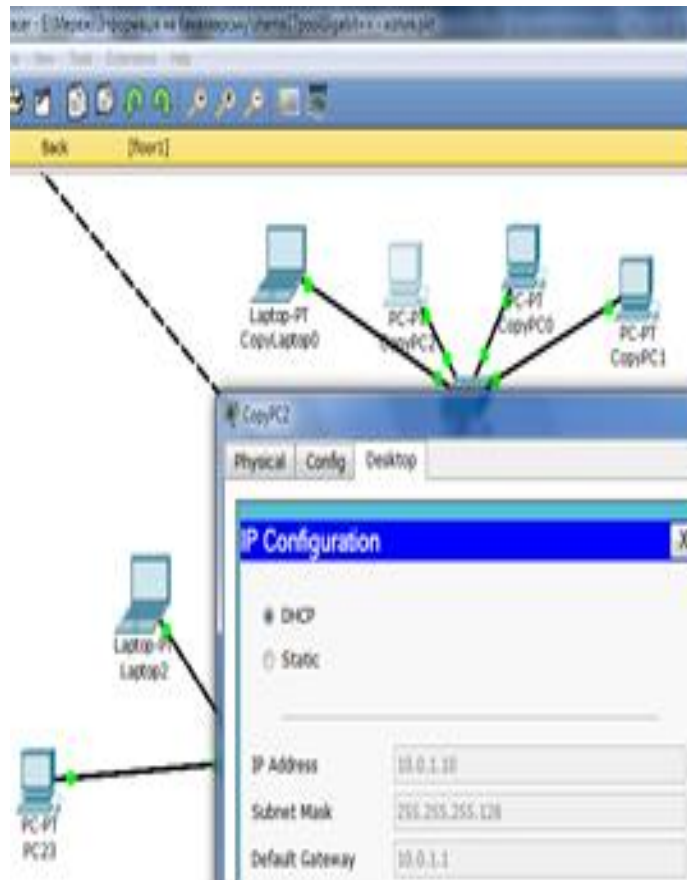
- Router(config)#int FastEthernet0/1
- Router(config-if)#no shutdown
- Router(config-if)#ip address 192.168.5.1 255.255.255.0
- Router(config-if)# ip nat outside
- Router(dhcp-config)#exit
- Router(config)#access-list 1 permit 10.0.0.0 0.0.0.255
- Router(config)#access-list 1 permit any
- Router(config)#ip nat inside source list 1 interface FastEthernet0/1 overload
- Router(config)#int FastEthernet0/0

Для задання адрес ПК студентів використову- ється динамічна адресація

Для цього
використовується
DHCP-сервер,
для нашого
випадку в якості
DHCP-сервера
використовується
маршрутизатор .
Створимо, для
кожної підмережі,
пул:

- Router(config)#ip dhcp pool P1
//створюємо новий пул
- Router(dhcp-config)#net 10.0.1.0 255.255.255.0
//режим налаштування інтерфейса
- Router(dhcp-config)#default 10.0.1.1
//маршрут по замовчанні
- Router(dhcp-config)#exit
- Router(config)#ip dhcp exc 10.0.1.1
//виключаємо з пулу діапазон адрес
- Router(config)#ip dhcp pool P2
- Router(dhcp-config)#net 10.0.2.0 255.255.255.0
- Router(dhcp-config)#default 10.0.2.1
- Router(dhcp-config)#exit
- Router(config)#ip dhcp exc 10.0.2.1
- ...
- Router(config)#ip dhcp pool P5
- Router(dhcp-config)#net 10.0.5.0 255.255.255.0
- Router(dhcp-config)#default 10.0.5.1
- Router(dhcp-config)#exit
- Router(config)#ip dhcp exc 10.0.5.1
- Router(config)#exit
- Router#write
//зберігання конфігурації

Динамічне присвоєння адрес комп'ютерам

Для перевірки працездатності і мережі проведемо пінгування

Як бачимо обмін трафіком між різними підмережами виконується без проблем, тобто комп'ютерна мережа спроектована правильно і може працювати не тільки в емуляторі, а й в реальному житті.

-
- Packet Tracer PC Command Line 1.0
- PC>ping 10.0.2.7
-
- Pinging 10.0.2.7 with 32 bytes of data:
-
- Request timed out.
//в таблиці маршрутизації ще не був прописаний
- Reply from 10.0.2.7: bytes=32 time=56ms TTL=127
- Reply from 10.0.2.7: bytes=32 time=37ms TTL=127
- Reply from 10.0.2.7: bytes=32 time=49ms TTL=127
-
- Ping statistics for 10.0.2.7:
- Packets: Sent = 4, Received = 3, Lost = 1 (25% loss),
- Approximate round trip times in milli-seconds:
- Minimum = 37ms, Maximum = 56ms, Average = 47ms

ЕКОНОМІЧНЕ ОБГРУНТУВАННЯ РОЗРОБКИ

основні показники

З'єднання комп'ютерів студентів у єдину мережу забезпечує наступні ОСНОВНІ МОЖЛИВОСТІ:

- **1. Поділ програмних засобів** - можливість спільного використання програмних засобів студентами;
- **2. Отримання доступу до спільних ресурсів** (як файлових так і апаратних) - можливість стабілізувати та підвищити рівень завантаження комп'ютерів і дорогого периферійного обладнання, що дозволить спільно використовувати **периферійні пристрої**;
- **3. Можливість розподілу ресурсів процесорів різних ПК.** Можливе використання обчислювальних потужностей для обробки даних іншими системами, що входять у мережу;
- **4. Доступ до мережі Internet.** А це значить доступ до даних з усього світу, спілкування та обмін даними студентів між собою та викладачами, а також знаходження потрібних матеріалів для навчання.

В економічній частині :

було розраховано витрати на нову розробку, які становлять 292979,09 грн.

Величина експлуатаційних витрат складає 260806,26 грн/рік.

На підтвердження економічної доцільності розробки свідчить економічний ефект на експлуатаційних витратах для споживача, який становить $\Delta E = 257369,35$ грн./рік (для порівняння брали експлуатаційні витрати аналога).

ВИСНОВКИ

Отже,

- Комп'ютерна мережа навчального закладу задовольняє критеріям, що були поставлені до неї.
- Основним результатом впровадження стане: створення ефективної кампусної мережі навчального закладу, яка задовольнить будь-які потреби студентів.
- Дана корпоративна комп'ютерна мережа при введенні в експлуатацію, доведе потрібність даної системи та її корисність.
- Виконано економічний аналіз методу та розробленого програмне забезпечення , який довів, що розробка є раціональною та прибутковою для інвесторів

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

Запитання?